

**Protokół
z posiedzenia Zespołu problemowego ds. funduszy europejskich
Rady Dialogu Społecznego
z dnia 5 marca 2020 r.**

Miejsce posiedzenia: Centrum Partnerstwa Społecznego „Dialog”

Przewodniczący: Jan Klimek Przewodniczący Zespołu problemowego ds. funduszy europejskich, Związek Rzemiosła Polskiego

W posiedzeniu wzięli udział członkowie Zespołu, zaproszeni goście i eksperci oraz Małgorzata Mika z Departamentu Funduszu Społecznego Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej, Magdalena Dziubek-Grudzińska oraz Robert Dzierzgwa z Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej, Daniel Nowak z Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości

Przyjęto następujący porządek obrad:

1. Wsparcie dla budowy potencjału partnerów społecznych i rozwoju dialogu społecznego w przyszłej perspektywie finansowej UE na lata 2021-2027 w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego+ - informacja strony rządowej na temat odpowiedzi na pismo Departamentu Europejskiego Funduszu Społecznego do Pana Nicolasa Schmita – Komisarza UE ds. miejsc pracy i praw socjalnych.
2. Stan negocjacji nowej Umowy Partnerstwa na lata 2021-2027 – informacja strony rządowej.
3. Projekt Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającego Fundusz na rzecz Sprawiedliwej Transformacji – informacja strony rządowej nt. przygotowania stanowiska RP, dyskusja.
4. Informacja na temat prac Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego
5. Przeprowadzenie ekspertyzy dot. wsparcia na rzecz budowy potencjału partnerów społecznych w krajach Unii Europejskiej – omówienie dalszych działań dot. wykonania tego zadania

6. Udział partnerów społecznych w promocji funduszy europejskich – informacja strony rządowej na temat planowanych działań w tym zakresie, dyskusja
7. Sprawy różne.

Ad 1

Przewodniczący J. Klimek przywitał wszystkich obecnych na posiedzeniu. Wskazał punkty proponowanego porządku obrad.

Z. Mierzejewski OPZZ stwierdził, że w sprawach różnych chciałby omówić kwestię spowolnienia gospodarczego.

Przewodniczący J. Klimek przeszedł do omawiania punktu pierwszego i otworzył dyskusję.

M. Mika MFiPR omówiła problem finansowania partnerów społecznych w ramach nowej perspektywy finansowej UE na lata 2021-2027. Pochyliła się nad zapisami Umowy Partnerstwa budzącymi niepokój ze względu na brak celu tematycznego 11 — wsparcie potencjału partnerów społecznych. Stwierdziła, że zostało wystosowane pismo przez minister Jarosińską-Jedynak do Komisarza Schmita z pytaniem o procedurę realizacji wsparcia partnerów. Zwróciła uwagę na brak wskazanych źródeł finansowania dialogu społecznego. Poinformowała strony, że po otrzymaniu odpowiedzi w sprawie pisma, niezwłocznie przekaze informacje w tej kwestii.

Z. Mierzejewski OPZZ odniósł się do wypowiedzi Pani Miki zwracając uwagę na kwestię Zielonego Ładu, gdzie są już zamieszczone zapisy dotyczące znaczenia partnerów społecznych. Zwrócił uwagę na możliwość posiłkowania się tym dokumentem.

S. Witkiewicz FZZ stwierdził, że nowe rozporządzenie nie przewidywało instytucjonalnego wsparcia dla administracji publicznej. Wskazał na kuriozalność sytuacji, gdzie zabrania się finansowania stron pomimo jasno określonego celu realizacji Europejskiego Filaru Praw Socjalnych.

N. Pruszanowski Związek Rzemiosła Polskiego postulował o uwzględnienie opinii Komitetu EFS. Poprosił stronę rządową o doprecyzowanie kwestii alokacji środków mających na celu bezpośrednie wsparcie partnerów społecznych.

M. Mika MFiPR wskazała, że prowadzona polityka sprzeciwia się koncentracji tematycznej. Zwróciła uwagę na zapisy dotyczące tej problematyki w innych dokumentach.

M. Chmielewska Konfederacja Lewiatan zadała pytanie dotyczące możliwości zorganizowania konkursu dla partnerów społecznych odnośnie zapisów o finansach z Zielonego Ładu.

M. Mika MFiPR powiedziała, że partnerzy społeczni powinni przedstawić działania jakie chcieliby realizować. Wtedy strona rządowa mogłaby się nad tym pochylić. Zwróciła uwagę, że uzyskanie tych postulatów pomogłoby w negocjacjach z Komisją Europejską o przyznanie środków. Zaznaczyła, że strona rządowa podkreśla znaczenie celu tematycznego 11 — wsparcie potencjału partnerów społecznych.

A. Wąsik OPZZ zwróciła uwagę, że podczas wcześniejszych posiedzeń wypracowano już szeroki katalog propozycji.

M. Mika MFiPR powiedziała, że strona rządowa nie otrzymała takiej informacji.

A. Wąsik OPZZ zobowiązała się do zebrania postulatów i uzupełniania ich w porozumieniu z członkami Zespołu.

Przewodniczący J. Klimek zakończył omawianie punktu pierwszego i otworzył dyskusję dotyczącą punktu drugiego.

Ad 2

Przewodniczący J. Klimek oddał głos stronie rządowej.

R. Dzierzgwą MFiR poinformował, że trwają negocjacje przyszłej perspektywy finansowej, oraz dialog nieformalny z Komisją Europejską odnośnie zakresu interwencji w przyszłej perspektywie. Przygotowane zostały Założenia do Umowy Partnerstwa. Stwierdził, że podjęto bardzo szerokie konsultacje z wieloma podmiotami odnośnie Założeń do Umowy Partnerstwa i uzyskano pozytywne opinie. Poinformował, że końcowy proces konsultacji ZUP kończy się w Komitecie Spraw Europejskich. Powiedział, że następnie do końca kwartału ma nastąpić przyjęcie projektu przez radę ministrów. Poinformował o braku konsensusu w Radzie Europejskiej w odniesieniu wielkości środków na realizację polityki spójności. Stwierdził, że ostateczny kształt dokumentu przewiduje się na wrzesień. Po zakończeniu prac nad Założeniami do Umowy Partnerstwa rozpocznie się przygotowanie projektu Umowy Partnerstwa, która zostanie poddana szerokim konsultacjom społecznym. Równoległe z umową partnerstwa przez 8 miesięcy będą przygotowywane programy krajowe i regionalne. Poinformował, że przyjęcie programów operacyjnych planowane jest w ciągu 5 miesięcy od

ich przekazania do KE. Przedstawione stanowisko uargumentował koniecznością zapewnienia wystarczającej rezerwy czasu dla instytucji zarządzającej na rozplanowanie środków.

Z. Mierzejewski OPZZ poprosił o dosłanie projektu ustawy wdrożeniowej, aby można było dokładniej przeanalizować go w ramach prac Zespołu. Zwrócił uwagę na przewidywane opóźnienia na szczeblu krajowym i wyraził zaniepokojenie, czy szczebel regionalny będzie miał wystarczająco dużo czasu na przygotowanie się.

R. Dzierzga MFiR stwierdził, że większość regionów zrobiła już zarysy programów. Zwrócił uwagę, że ze względu na brak ostatecznej koperty finansowej dla Polski a tym samym brak podziału alokacji środków, nie wiadomo jaka kwota będzie do dyspozycji i nie można mówić o większej liczbie szczegółów. Zaznaczył, że przygotowanie dokumentów jest uzależnione od kwestii europejskich.. Zaznaczył, że jeśli zostaną przekazane nowe informacje dotyczące ubiegania się o fundusze europejskie, strony zostaną o tym natychmiast poinformowane. Wskazał jednocześnie na wysoką gospodarność Polski.

Z. Mierzejewski OPZZ zadał pytanie, na jakim etapie są prace dotyczące przekonania innych państw do poparcia naszego stanowiska. Odnosił się do możliwości dyskusji na temat Funduszu Sprawiedliwej Transformacji. Zwrócił uwagę na niewielkie środki przekazywane w ramach funduszu.

R. Dzierzga MFiR stwierdził, że Polska nie spotkała się ze zbyt przychylnymi spojrzeniami innych państw, ponieważ będzie największym beneficjentem. Poinformował że państwa członkowskie postulują wprowadzenie innej metody alokacji środków. Zaznaczył, że Europa Zachodnia nie wykazuje zrozumienia dla sytuacji w jakiej znajduje się wschodnia część kontynentu i liczby zadań, które trzeba wykonać.

N. Pruszanowski Związek Rzemiosła Polskiego Zapytał czy na jesieni tego roku ruszą konkretne grupy robocze do przygotowania nowych krajowych programów operacyjnych.

M. Dziubek-Grudzińska MFiR stwierdziła, że już w tej chwili funkcjonują grupy robocze w ramach ministerstwa dla każdego z 5 celów polityki spójności. Są wypracowywane zakresy wsparcia w ramach przyszłej perspektywy. Zwróciła uwagę na linię demarkacyjną między działaniami krajowymi i regionalnymi. Powiedziała, że grupy zebrały uwagi, natomiast obecnie trwa intensywna praca w ramach celu 2 i 3.

M. Mika MFiPR poinformowała, że grupy otrzymują pomysły i są do nich zgłaszane problemy ale zespoły muszą mieć ich potwierdzenie w danych statystycznych, aby wpisać je do zakresu przyszłych prac. Zadeklarowała otwartość na dyskusję i konsultacje projektów.

Ad 3

R. Dzierzgwa MFiR stwierdził, że Polska będzie największym beneficjentem spośród państw członkowskich. Z puli 7,5 mld euro dla Polski przypadnie 2 mld, przy czym 2 mld to też maksymalny pułap, jaki może otrzymać państwo. Stwierdził, że nie jest to duże dofinansowanie. Dla przykładu wskazał, iż przeprowadzenie reformy w zakresie elektryczności wymaga kwoty 250 mld euro. Zwrócił uwagę, że fundusz ma za zadanie łagodzenie negatywnych skutków transformacji energetycznej. Poinformował, że pieniądze nie mogą być inwestowane w paliwa kopalniane. Pieniądze te mogą posłużyć na przykład na tworzenie nowych miejsc pracy w „czystym” sektorze gospodarki. Zaznaczył, że pieniądze powinny trafiać do podregionów – jednostka statystyczna NUTS 3. Powiedział, że więcej szczegółów znajdzie się w aneksie D. Zaznaczył, że obszary wskazane przez Komisję Europejską to: Śląsk (obszar centralny gdzie jest wydobywanie węgla), Dolny Śląsk (teren bez aktywnego wydobywania węgla lecz wciąż występują tam negatywne skutki społeczne), Wielkopolska (zagłębie Konińskie), Łódzkie (Bełchatów), Małopolska oraz Lubelszczyzna (Bogdanka). Zaznaczył, że potrzeba przygotować plan sprawiedliwej transformacji. Powiedział, że prawo przewiduje przeznaczenie przez państwo z własnych środków półtorakrotność lub trzykrotność wysokości dofinansowania z Unii Europejskiej na wskazane cele. Stwierdził, że jest to bardzo duża pula pieniędzy jak na wyrównywanie negatywnych skutków. Zwrócił uwagę, że gaz ziemny byłby istotnym krokiem dla Polski w celu redukcji emisji CO₂ lecz należałoby go traktować jako półśrodek. Poinformował, że wypłacenie pełnej kwoty dotacji może być uzależnione od przyjęcia przez Polskę planu neutralności klimatycznej do 2050 roku.

N. Pruszanowski Związek Rzemiosła Polskiego zapytał czy rząd ma oficjalne stanowisko, z którym można się zapoznać. Zwrócił uwagę, że ZRP wysyłał uwagi i prosił o możliwość współtworzenia stanowiska. Podkreślił kwestię negocjacji pieniędzy z EFS+ oraz problem z linią demarkacyjną. Zadał pytania czy istnieje szansa aby Komisja wycofała się z przesunięć do 20% środków z EFS+ do Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji oraz czy rząd odniósł się w jakiś sposób do proponowanego przez Komisję Europejską mechanizmu przesunięć.

Z. Mierzejewski OPZZ odniósł się do przeniesienia kwestii energii między Ministerstwem Aktywów Państwowych a Ministerstwem Klimatu. Zapytał na podstawie jakiej bazy danych Komisja Europejska przygotowała aneks D.

K. Pietrzak OPZZ wskazała, że do OPZZ nie wpłynęły dokumenty dotyczące zielonego ładu oraz sprawiedliwej transformacji w terminie, o którym mowa w ustawie. Stwierdziła, że posiedzenie ma charakter informacyjny, a nie konsultacyjny. Zadała pytanie o to jak partnerzy społeczni będą włączeni w proces realizacji sprawiedliwej transformacji. Wskazała, że rozmowa powinna dotyczyć również dialogu społecznego a nie tylko wydawania pieniędzy. Zwróciła uwagę na oświadczenie Europejskiej Konfederacji Związków Zawodowych, które stawia nas w niekorzystnej sytuacji odnośnie rozporządzania funduszami. Stwierdziła, że partnerzy społeczni muszą zostać włączeni do pisania aktów prawnych i procedury ich wdrażania.

R. Dzierzgwa MFiR podkreślił chęć prowadzenia dialogu społecznego i zadeklarował negocjacje z Unią Europejską dotyczące interesów Polski. Powiedział, że Unia nie pyta państw o poszczególne wskaźniki tylko dobiera subiektywnie dane z Eurostatu, następnie w subiektywny sposób je przetwarza. Jednocześnie zaznaczył, że państwa członkowskie nie mają wpływu na metodologię dobieraną przez Unię Europejską.

N. Pruszanowski Związek Rzemiosła Polskiego zapytał o wyłączenia dla regionów wskazanych w rozporządzeniu dot. Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji lub możliwość traktowania według przepisów ogólnych.

R. Dzierzgwa MFiR stwierdził, że poziomy dofinansowania będą na takim samym poziomie jak z te polityki spójności. W przypadku Dolnego Śląska jest to 55%.

Ad 4

Z. Mierzejewski OPZZ zapytał o tryb w jakim członkowie Europejskiego Komitetu Społecznego będą procedować nad Nowym Zielonym Ładem.

Przewodniczący J. Klimek jako członek komitetu wskazał, że kwestia Zielonego Ładu zostanie poruszona podczas posiedzenia plenarnego, które odbędzie się 19 marca br.

Ad 5

M. Mika MFiPR zwróciła uwagę na potrzebę identyfikacji dobrych praktyk w temacie partnerstwa prowadzonych na podstawie danych pochodzących z innych państw. Zapewniła, że prace nad rozpoczęciem badania ewaluacyjnego zmierzają ku końcowi. Zadeklarowała utworzenie podkomitetu do spraw partnerstwa. Powiedziała, że planowane jest spotkanie informacyjne.

N. Pruszanowski Związek Rzemiosła Polskiego zwrócił uwagę na problemy definicyjne partnerów oraz konieczność przeprowadzenia wysokiej jakości ewaluacji wdrażania zasady partnerstwa. Zwrócił się do strony rządowej, z prośbą o udostępnienie wyników badania przed ich ostatecznym zatwierdzeniem, celem umożliwienia oceny przez partnerów społecznych. Zwrócił uwagę na potrzebę analizy jakościowej, a nie ilościowej.

Z. Mierzejewski OPZZ zwrócił uwagę na potrzebę przeprowadzenia ekspertyzy przez RDS.

S. Witkowicz FZZ zaznaczył, że dialog na posiedzeniach jest na wystarczającym poziomie, niemniej dokumenty które wpływają do RDS zostawiają wiele do życzenia. Zapytał o możliwość spotkania się z ewaluatorami.

M. Mika MFiPR zadeklarowała możliwość organizacji spotkania z wykonawcą badania ewaluacyjnego. Pierwsze spotkania mogłyby być planowane wraz z początkiem badania.

Ad 6

M. Dziubek-Grudzińska MFiR poinformowała, że w 2019 roku przeprowadzono dwie edycje konkursu o funduszach, w których wzięło udział 55 wykonawców ze strony społecznej. Obecnie planowanych jest kilka większych projektów obejmujących działania promocyjne, edukacyjne i informacyjne dotyczących funduszy europejskich i programów dostępność plus. Zwróciła uwagę na znaczącą rolę partnerów przy pomocy w dotarciu do grup społecznych takich jak seniorzy. Zadeklarowała gotowość do spotkań, celem omówienia tej kwestii.

N. Pruszanowski Związek Rzemiosła Polskiego wyraził niezadowolenie z zakresu, w jakim partnerzy społeczni są zaangażowani w promocję funduszy europejskich.

Z. Mierzejewski OPZZ Zaapelował, aby uwzględnić partnerów społecznych w działaniach promocyjnych.

Ad 7

Z. Mierzejewski OPZZ poruszył temat spowolnienia gospodarczego z powodu Brexitu oraz koronawirusa. Podkreślił że w ostatnim kryzysie RDS opracowała działania antykryzysowe. Zwrócił uwagę na potrzebę analizy wskaźników oraz funduszy, które należy przeznaczyć na konkretne zadania.

N. Pruszanowski Związek Rzemiosła Polskiego zasugerował możliwość przeprowadzenia w ramach zespołu debaty w tym temacie. Zaproponował termin kolejnego spotkania Zespołu w dniu 20 kwietnia br .

Z. Mierzejewski OPZZ zwrócił uwagę na złe funkcjonowanie programów Europejskich w Polsce i zapytał czy są podejmowane w tym kierunku jakieś prace.

M Mika MFiPR zapewniła, że trwają w tym zakresie prace i są prowadzone dyskusje.

W związku z wyczerpaniem tematów, będących przedmiotem posiedzenia, **Przewodniczący** zamknął posiedzenie Zespołu.

Jan Klimek

Przewodniczący Zespołu ds. funduszy europejskich
Rady Dialogu Społecznego

*Sporządził
Wiktor Szatkowski
Biuro Rady Dialogu Społecznego*